

**Certifikační kritéria pro značku
„OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®“
VÝROBKY, ZEMĚDĚLSKÉ A PŘÍRODNÍ PRODUKTY**

A. Kritéria pro výrobce:

1) Místní subjekt

a) Živnostník, firma, organizace s provozovnou na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt® – viz mapa, která je součástí Zásad pro udělení a užívání značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®.

Způsob ověření: předložení kopie živnostenského listu, výpisu z rejstříku firem, registrace organizace. Nemá-li subjekt provozovnu, určující je adresa v živnostenském listu.

b) Zemědělec hospodařící na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®.

Způsob ověření: předložení prosté kopie z Evidence zemědělského podnikatele

c) Včelař, jehož včelstva jsou umístěna na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®.

Způsob ověření: předložení potvrzení o umístění včelstev a dokladu o registraci u dozorového orgánu (Státní veterinární správa ČR)

d) Fyzická osoba nepodnikající, s trvalým bydlištěm na území značky „OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®“ za předpokladu, že součet příjmů (bez odečtení výdajů) z jejich příležitostných činností nezakládá daňové a odvodové povinnosti v souladu s platnou legislativou ČR

Způsob ověření: předložení čestného prohlášení o maximálním ročním příjmu a osobního dokladu (pouze k ověření, kopie se nearchivuje).

2) Kvalifikace pro příslušnou výrobu a produkci

Výrobci musí mít platný živnostenský list pro danou výrobu nebo předloží čestné prohlášení, že činnost, kterou provozují, vyhovuje podmínkám pro příležitostnou činnost podle platné legislativy ČR. Zemědělci musí mít živnostenský list nebo být vedeni v evidenci místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Způsob ověření: předložení kopie výše uvedených dokumentů, čestné prohlášení u osob provozujících příležitostnou činnost o splnění zákonných podmínek pro příležitostnou činnost.

3) Bezdlužnost

Žadatel o značku deklaruje, že na jeho firmu není vyhlášen konkurz, nemá nedoplatky na daních ani sociálním a zdravotním pojištění a není proti němu vedeno správní řízení týkající se výroby nebo produkce, která je předmětem certifikace.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele.

4) Zaručení standardní kvality výroby

Žadatel o značku zaručuje, že plní zákonné předpisy a normy pro daný provoz (hygienické a technické normy, bezpečnost práce apod.).

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele, v případě výroby potravin navíc předložení dokumentů dokládajících splnění povinností souvisejících s činnostmi, jejichž produkty jsou předmětem certifikace (ohlášení potravinářské provozovny na SZPI, registrace/schválení na SVS atp.).

5) Proces výroby nepoškozuje přírodu

Žadatel při své podnikatelské činnosti nepoškozuje životní prostředí ani jeho složky nad míru stanovenou platnými právními předpisy¹ a podle svých technických a finančních možností dodržuje (nebo bude v budoucnu dodržovat) zásady šetrnosti vůči životnímu prostředí:

- šetrné nakládání s vodou – úsporné chování, zařízení na úsporu vody, oddělené užívání užitkové a pitné vody (kde je to technicky možné), použití šetrných (biologicky odbouratelných) čisticích prostředků, náležité zneškodňování odpadních vod
- šetrné nakládání s energií – úsporné chování, využití energeticky efektivních spotřebičů (třídy A nebo B), úsporných žárovek, efektivní vytápění (regulace topení, nižší teplota v neobývaných prostorách), zateplení budov, snaha využívat obnovitelné nebo alternativní zdroje energie (kde je to technicky možné)
- odpady – minimalizace odpadů a obalů, důsledné třídění odpadů (zejména papír, plasty, sklo a nebezpečný odpad, případně kompost)
- materiál, suroviny – preference znovu využitelných, recyklovatelných a recyklovaných materiálů (i pro obaly), užívání místních surovin, minimalizace nakládání s nebezpečnými látkami (toxické, hořlavé, rakovinné apod.) a jejich řádné zneškodňování. Místní surovinou se rozumí surovina z daného regionu, případně – pokud se v regionu surovina nevyskytuje – surovina dovezená ze vzdálenosti do 50 km od hranic regionu
- zemědělci – minimalizace chemických přípravků (hnojiv, pesticidů apod.), etické zacházení se zvířaty

Proti žadateli není vedeno řízení ze strany České inspekce životního prostředí.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele; Certifikační komise posoudí plnění zásad šetrnosti, V případě ekologického zemědělce Koordinátor ověří správnost údajů v Registru ekologických podnikatelů.

B. Kritéria pro výrobek:

1) Spotřební zboží, umělecká díla, zemědělské a přírodní produkty vyrobené na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®

Pro posouzení charakteru výrobku Certifikační komisí předloží žadatel vzorek výrobku, kde to není možné nebo vhodné, předloží fotografii, popis apod.

V případě, že určité fáze výroby výrobku probíhají mimo území OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®, posoudí Certifikační komise individuálně podle popisu způsobu výroby, zda lze výrobek považovat za vyrobený v Opavském slezsku. Tj. zda lze fázi výroby, která probíhá na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®, považovat za hlavní vzhledem k charakteru výrobku.

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle vzorku výrobku a popisu výroby.

2) Zaručení standardní kvality

Žadatel o značku zaručuje, že výrobek splňuje všechny předpisy a normy, které jsou pro něj stanoveny.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele, posouzení kvality Certifikační komisí.

¹ Zejména zákony: 114/1992 Sb. (zákon o ochraně přírody a krajiny), 254/2001 Sb. (vodní zákon), 541/2020 Sb. (zákon o odpadech), 86/2002 Sb. (zákon o ochraně ovzduší), 289/1995 Sb. (lesní zákon), 334/1992 Sb. (zákon České národní rady o ochraně zemědělského půdního fondu), 224/2015 Sb. (zákon o prevenci závažných havárií), 477/2001 Sb. (zákon o obalech), 258/2000 Sb. (zákon o ochraně veřejného zdraví), 350/2011 Sb. (chemický zákon)

3) Šetrnost k přírodě

Výrobek ani jeho obal nepoškozují životní prostředí, jeho složky ani zdraví lidí nad míru stanovenou platnými právními předpisy², a to v žádné fázi svého životního cyklu (výroba, používání, likvidace), a podle technických a ekonomických možností splňují (nebo budou v budoucnu splňovat) zásady šetrnosti vůči životnímu prostředí:

- materiál – přednostně z recyklovaných, recyklovatelných nebo znovupoužitelných materiálů, biologicky odbouratelných, přednostně z místních surovin, minimalizace nebezpečných látek
- obal – co nejúspornější, pokud možno vratný nebo recyklovatelný
- charakter výrobku – výrobek není svým charakterem nešetrný vůči životnímu prostředí nebo lidskému zdraví, výrobek není určen na jedno použití (ve smyslu alternativy k obdobným výrobkům s dlouhodobým využitím)

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele, posouzení environmentální šetrnosti Certifikační komisí.

4) Jedinečnost spojená s regionem:

Výrobek musí být jedinečný ve svém vztahu k Opavskému Slezsku. Toto kritérium lze splnit dosažením nejméně 10 bodů v celkovém součtu bodů získaných v následujících pěti subkritériích:

a) Tradiční výrobek

Výrobek nebo výrobní technologie nebo firma existuje na území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®:

5 let nebo méně	➔ body:	0
6–10 let	➔ body:	1
11–20 let	➔ body:	2
21–50 let	➔ body:	3
51–100 let	➔ body:	4
déle než 100 let	➔ body:	5

Tradice se může týkat buďto daného konkrétního typu výrobku, nebo výrobní technologie (i když samotný výrobek již může být nový) nebo firmy (působí v Opavském Slezsku po uvedenou dobu, ačkoli výrobky nebo technologie může mít nové).

Způsob ověření: předložení písemného dokumentu nebo historického pramene, který existenci výrobku, firmy nebo technologie dokazuje.

b) Produkt z místních surovin

Výrobek je vyroben alespoň částečně z místních surovin, tedy surovin pocházejících z území značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®, v případě, že se surovina na území značky nevyskytuje, ze vzdálenosti menší než 50 km od místa zpracování. Suroviny uvedené jako místní nesmí být nikdy nahrazovány, míseny nebo kombinovány s jinými surovinami.

Výrobek obsahuje:

méně než 10 % místních surovin	➔ body:	0
10-34 % místních surovin	➔ body:	1
35-59 % místních surovin	➔ body:	2
60-74 % místních surovin	➔ body:	3
75-99 % místních surovin	➔ body:	4
pouze místní suroviny (téměř nebo úplných 100 %)	➔ body:	5

² Zejména zákony: 477/2001 Sb. (zákon o obalech), 258/2000 Sb. (zákon o ochraně veřejného zdraví), 350/2011 Sb. (chemický zákon)

Procentní zastoupení se může týkat hmotnosti výrobku, objemu, počtu jednotlivých součástí apod., záleží na charakteru výrobku; do hodnocení není zahrnut obal výrobku. Do výpočtu se nezahrnují nezbytné vedlejší přísady, které v daném regionu nelze získat (např. sůl).

Určité potraviny a produkty musí v této části získat 5 bodů, tedy splnit téměř nebo úplných 100 % zastoupení místních surovin. Jedná se o: mléko, maso, víno, med, vejce, ovoce/zeleninu, minerální vodu, byliny aj. čisté přírodní produkty. Mléčné a masné produkty musí obsahovat minimálně 50 % místních surovin.

Způsob ověření: předložení popisu výrobku a seznamu použitých surovin s udáním místa původu; Certifikační komise posoudí procentní zastoupení.

c) **Ruční, řemeslná nebo duševní práce**

Výrobek je vyráběn alespoň z části ručně, řemeslnou nebo duševní prací. Takovou práci se zde rozumí to, že řemeslník/autor vnáší do každého výrobku/díla vlastní osobitost – každý kus je originál. Při práci může výrobce používat nejrůznější stroje, nástroje a přístroje (např. i s elektrickým pohonem), aniž by to snížilo započítaný podíl práce, pokud výsledný produkt závisí na jeho osobní zručnosti.

Mezi výrobními postupy je následující podíl ruční / řemeslné / duševní práce:

méně než 10 % (plně automatizovaný provoz)	➔ body:	0
10-34 %	➔ body:	1
35-59 %	➔ body:	2
60-74 %	➔ body:	3
75-99 %	➔ body:	4
téměř nebo úplných 100 %	➔ body:	5

Uvedená procenta vyjadřují podíl doby, po kterou se výrobce/autor osobně a přímo podílí na procesu výroby daného výrobku. Do celkového trvání výroby se nezapočítává doba, kdy je výrobek v klidu a pracuje „sám“ (např. doba chlazení, uležení, tuhnutí apod.). U produktů duševní práce se započítává doba práce autora, nikoli jen výroba nosiče díla (např. knihy nebo CD).

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle popisu výrobního postupu.

d) **Díla s hlavním motivem Opavského Slezska / produkty specifické pro Opavské Slezsko**

Podle charakteru produktu vyberte jednu z následujících tabulek:

U uměleckých děl a dekorací (dekorační předměty, upomínkové a propagační předměty, obrazy, fotografie, knihy, tiskoviny, apod.) může k jedinečnosti přispět jejich hlavní motiv nebo obsah, jestliže souvisí s Opavským Slezskem:

Motiv vůbec nesouvisí s regionem (letadlo, slon...)	➔ body:	0
Motiv souvisí s regionem, ale není specifický – zcela obecně příroda, venkovský život (kočka, pampeliška, chalupa)	➔ body:	1
Motiv, který souvisí s něčím charakteristickým pro region (např. rybníky)	➔ body:	3
Motiv přímo z regionu – konkrétní krajina, rybník, řeka, město, památka, osobnost, legenda apod.	➔ body:	4
Motiv přímo z regionu včetně popisu/vysvětlení/nadpisu	➔ body:	5

Užitný výrobek či produkt může získat body za svoji specifičnost pro Opavské Slezsko.:

Výrobek vůbec nesouvisí s regionem (letadlo, mobil, desinfekce...)	➔ body:	0
Zemědělský/přírodní produkt nebo užitný výrobek, který souvisí s životem na venkově (chleba, mrkev, pivo, hrneček...)	➔ body:	1
Zemědělský/přírodní produkt nebo užitný výrobek, který souvisí s něčím charakteristickým pro region (např. ryby nebo rybí produkty, lázeňství apod.)	➔ body:	3
Výrobek je pro region zcela typický a jinde se nevyrábí (jako např. Hořické trubičky, Štramberské ucho, Valašský frgál apod.)	➔ body:	5

Jsou-li užité výrobky díky zpracování spíše uměleckými díly (motiv a umělecké zpracování převažují významem nad užitnými vlastnostmi), lze je hodnotit podle stupnice pro díla s motivem. To platí i pro suvenýry a reklamní předměty určené hlavně na propagaci regionu (např. klíčenka s logem značky atd.).

Komise může udělit body navíc (**avšak vždy lze udělit max. 5 bodů za toto subkritérium**):

- uměleckým dílům i užitným výrobkům/produktům za regionální název (např. Otické zelí) – 1 bod,
- užitným výrobkům/produktům za konkrétní motiv přímo z regionu zobrazený na samotném výrobku, na jeho obalu či etiketě – 1 bod.

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle vzorku/fotografie/popisu výrobku.

e) **Výjimečné (nadstandardní) vlastnosti výrobku**

Výrobek svou kvalitou nebo jinými výjimečnými vlastnostmi dobře reprezentuje region.

Kvalita výrobku bude posouzena certifikační komisí na základě vzorku výrobku (v odůvodněných případech na základě fotografie nebo popisu vlastností výrobku v žádosti). Komise udělí podle vlastního uvážení 0 až 5 bodů.

Certifikační komise bude posuzovat výrobek (vč. obalu) z hlediska preciznosti zpracování, funkčnosti, originality, estetických a smyslových vlastností (vůně, chuť apod.) a šetrnosti vůči životnímu prostředí (ve srovnání se standardem u daného druhu výrobku).

Způsob ověření: předložení vzorku výrobku (v odůvodněných případech jen fotografie výrobku) a písemného popisu výjimečných vlastností výrobku, případně kopie získaných certifikátů nebo ocenění (např. EŠV, Czech made, norma Český med, BIO, ISO, Ecolabel, Ekologicky šetrný výrobek, Nositel tradice, KlasA, Regionální potravina).

Certifikační komise má právo zamítnout udělení značky výrobku, který je v rozporu s cílem značky a odporuje morálním a etickým zásadám, obecnému estetickému cítění nebo by mohl jinak poškodit dobré jméno značky, Koordinátora značky nebo Asociace regionálních značek.